Annum sacrum

Encyklika papeže Lva XIII. z 25. května 1899

***

Lev XIII., Encyklika o zasvěcení lidstva Ježíšovu srdci ASS XXXI (1899)

Soukromý překlad německé verze

Přeložil Ladislav Souček.

Vendée děkuje panu Zdeňkovi K. za zprostředkování elektronické podoby tohoto textu.

***

Úvod:

a) papežové a úcta k Ježíšovu srdci. (104)

b) rozhodnutí zasvětit svět. (105)

I. Právo Krista na naši oddanost a úctu

1. právo přirozené: je naším Králem a PÁNEM. (106 – 109)

2. právo nabyté:

a) vykoupením. (110 – 111)

b) naším zásvětným aktem. (112 – 114)

II. Požehnání zásvětného aktu

1. pro jednotlivce. (115)

2. pro národy a Církev. (116)

Závěr:

a) manifestace vděčnosti. (118)

b) dodatek: zásvětná modlitba. (119)

***

104

Před nedávnem, jak je vám známo, jsme vyhlásili apoštolským listem podle práva a tradice Našich předchůdců svatý jubilejní rok, který má být brzy oslaven v Našem městě. Dnes chceme jako přímo naděje plný závdavek pro požehnaný průběh této slavnosti podnítit další vynikající dílo a svěřit vám je. Očekáváme od něj z pádných důvodů nádherné a trvalé ovoce, v prvé radě pro celé křesťanstvo, ale pak také pro celé lidstvo, jestliže se na něm budou všichni podílet s přesvědčením, jednomyslností a zanícením.

Již častěji jsme usilovali o to, vzít důrazně v ochranu onu drahocennou zbožnost, která je založena na úctě k nejsvětějšímu srdci Ježíšovu, aby nabyla na přitažlivosti. V tom jsme následovali příklad Našich předchůdců, Innocence III., Benedikta XIII., Klementa XIII., Pia VI., Pia VII. a Pia IX. (prohlášen za svatého papežem Piem XII. 29. května 1954 pozn. překl.). Zvláštním způsobem jsme to proklamovali Naším dekretem 28. června 1889, jímž jsme povýšili svátek srdce Ježíšova na slavnost prvého řádu. Nyní však máme v úmyslu vzdát ještě velkolepější čest, která by měla znamenat doslovné dokonání a korunovaci všech dosavadních poct, které kdy byly prokázány nejsvětějšímu srdci Ježíšovu; nadějeme se, že Ježíš Kristus, náš Vykupitel, to přijme se zalíbením.

105

Předsevzetí, o němž se zmiňujeme, není pouhým podnětem posledních let. Přibližně před 25 lety - když se přibližovala oslava druhého desetiletí památky - na příkaz, který Bůh sdělil blažené Markétě Marii Alacoque ohledně šíření zbožnosti k Ježíšovu srdci (teprve po 150 letech zavedl Pius IX. svátek srdce Ježíšova v polovině 19.století - pozn. překl.) - již v té době docházely nesčetné petice ze všech míst, nejen od soukromých osob, nýbrž i od biskupů, papeži Piu IX., které požadovaly zasvěceni světa Ježíšovu srdci. Tenkrát se rozhodlo o odloženi této věci, aby bylo možno ji zraleji uvážit. V mezidobí však státům, které o to usilovaly, se udělilo dovolení vykonat zasvěceni jednotlivě; byla pro to předepsána vlastní zásvětná formule. Protože však nově přistoupily závažné důvody, považujeme teď současnou situaci za příznivou k uskutečnění Našeho záměru.

106

Tento obsáhlý a nejvyšší projev úcty i odevzdanosti Ježíši Kristu zajisté mu náleží právem, protože On je nevyšší vládce a ***Pán, Kyrios***. Vždyť jeho vláda se nevztahuje jen na katolické národy nebo ony, které právem křtu patří k Církvi, ač je mylné názory vzdalují nebo nejednotnost je vylučuje ze společenství lásky; jeho vláda se nadto vztahuje i na ty, kteří křesťanskou víru nemají. V plném smyslu slova podléhá celé lidstvo moci Ježíše Krista. On je přece jednorozený Otce a stejné podstaty s *Ním, výblesk jeho slávy a pravý výraz jeho podstaty* (Žid 1, 3). Proto musí mít vše společné s Otcem, následkem toho i vládu nad celým tvorstvem. Boží Syn praví sám o sobě ústy proroka: *jsem Jím dosazen za krále nad Sionem, jeho svatou horou… Hospodin mi řekl: ty jsi můj syn, dnes jsem tě zplodil. Požádáš-li mne, chci ti dát národy za dědictví a za vlastnictví nejzazší končiny země* (Ž 2, 6-8). Těmito slovy prohlašuje, že obdržel od Boha vládu nejen nad celou Církví, která je míněna pojmem svatá hora Sion, nýbrž nad celým okrskem zemským, až kam je možno situovat jeho hranice.

107

Zásadní moment, na němž tato moc spočívá, je důvodně označen slovy *ty jsi můj syn, dnes jsem tě zplodil*. Právě proto, že je Synem Krále všech jsoucen, je i dědicem Jeho moci; proto je psáno *chci ti dát národy za dědictví*. Podobně se vyjadřuje i apoštol: *dosadil jej za dědice kosmu* (Žid. 1, 2).

Se zvláštním důrazem je však nutno přijímat to, co Ježíš Kristus sám o svém království řekl, nikoli ústy apoštolů nebo proroků, nýbrž svými vlastními slovy. Když se jej totiž římský místodržící tázal: „Ty jsi tedy král?“, odpověděl bez zaváhání: „Ano. Já jsem Král!“ (Jan 18, 37). Ještě výrazněji před námi vyvstane velikost Jeho moci a nezměřitelnost Jeho říše ze slov, která řekl apoštolům: *„Mně je dána veškerá moc na nebi i na zemi“* (Mt 28, 18).

108

Když Kristus obdržel veškerou moc, nevyhnutelně z toho plyne, že Jeho vláda je nad vším, je naprosto bezpodmínečná, není podřízená vůli kohokoli druhého, nic se jí nemůže vyrovnat anebo podobat; protože je mu dána taková moc nad nebem a zemí, musí se mu nebe i země podrobovat.

109

Kristus toto jedinečné a jen Jemu jedinému příslušející právo také reálně vykonával, když dával apoštolům příkaz, aby všude zvěstovali jeho učení, křtem přivtělovali lidi jediné svaté Církvi a ukládali jim zákony, které nikdo nemůže odmítat bez ohrožení vlastní záchrany pro věčnost.

110
Shora řečeným ještě není uvedeno všechno. Kristus disponuje nejen přirozeným právem vládnout jako Syn Boží, nýbrž k tomu ještě právem, které získal. *On nás přece zachránil z moci temnoty (Kol. 1, 13) a vydal sám sebe jako výkupné za všechny (1 Tim 2, 6).* Proto tvoří nejen katolíci a všichni křesťansky pokřtění, ale i všichni lidé, jednotlivci i lidstvo, národ, který Kristus získal pro sebe (1 Pt 2, 9). Výstižně tuto pravdu formuluje svatý Augustin, když píše: *Vy se ptáte, co koupil? Přihlédněte, jak mnoho dal a dojdete k tomu, co koupil. Krev Kristova je ta cena! Co může vyvážit tak vysokou cenu? Nic jiného, než celý svět, nic jiného, než všechny národy! Za celý kosmos vydal všechno, co bylo jeho* (Augustinus, Trac. In Ioannem CXX, PL 35, 1953).
111
Avšak jakým způsobem mohou i nevěřící podléhati moci i vládě Krista? Podrobné zdůvodnění nacházíme u sv. Tomáše. Při pojednání o soudcovské moci Kristově klade otázku, zda se vztahuje na všechny lidi; odpovídá nejprve, že moc soudní je atributem moci královské a vyvozuje, že *všechno je Kristu podřízeno z titulu práva, i když vzhledem k výkonu tohoto práva ještě dosud není podřízeno vše* (Tomáš Akvinský, Summa theol. IIIq. 59 art.4 *ad* 2). Kristus totiž vykonává svou panovnickou moc nad lidmi prostřednictvím pravdy, spravedlnosti a především lásky.
112
Kristus však ve své dobrotě připouští ku svému nároku na moc a vládu – jestliže si to tak přejeme – nastolení nového titulu právního nároku a to na naši spontánní odevzdanost. Ježíš Kristus, náš Bůh a Vykupitel, je ovšem nekonečně bohatý, protože mu přísluší v nekonečné míře vlastnictví naprosto všeho; naproti tomu my sami jsme tak potřební a chudí, protože nemáme zcela nic vlastního, co bychom mu byli schopni darovat. Proto ve své nezměrně lásce a dobrotě neodmítne, když mu obětujeme a přivlastňujeme to, co Jemu beze zbytku náleží, jako kdyby to bylo naše vlastnictví, naše o právo opřené vlastnictví. Nejen, že neodmítne, nýbrž si to přeje a prosí dokonce *můj synu, dej mi své srdce!* (Přísl. 23, 26). Záleží tedy skutečně na nás, na naší ochotě, zda mu darujeme svou vůli a své srdce.
Naším zásvětným aktem na jedné straně uznáváme jeho svrchovanost a dobrovolně i manifestačně se podřizujeme jeho vládě; na druhé straně tímto činem stvrzujeme svou pohotovost Jemu obětovat náš dar s radostným srdcem, jako kdyby náležel nám, a prosíme jej, aby milostivě přijal, co mu náleží výhradně a zcela. To je horizont zásvětného aktu, o který jde, a smysl Našich slov.
113
Protože nejsvětější srdce je nejvýstižnější symbol nezměrné Ježíšovy lásky, která nás vybízí k odpovědi rovněž z lásky, je zasvěcení srdci Ježíšovu zcela přirozené. Není to vlastně nic jiného, než umocněné sebeobětování Ježíši Kristu, protože všechna úcta, obdiv a láska, kterou prokazujeme božskému srdci, míří reálně k těžišti samotné osobnosti Ježíše Krista. Proto povzbuzujeme a nabádáme všechny, kteří božské srdce milují, aby tento zásvětný akt pohotově vykonali. To by bylo nejkrásnějším splněním Našich přání, aby všichni uskutečnili svá zasvěcení ve stejném dnu, aby totožná zaslíbení mnoha tisíc zbožných duší stoupalo k nebi ve shodné době.

114
Nelze v ten den zapomenout nesčetné zástupy těch, kteří světlo křesťanské pravdy ještě nepřijali. My zastupujeme Toho, který přišel, aby zachránil, co zahynulo, a který vylil svou krev za záchranu celého lidstva. Proto také se nepřetržitě snažíme i těm nešťastným, kteří ještě sedí ve stínu smrti, zprostředkovat pravý život, když vysíláme do všech kouta světa Kristovy posly, aby je vyučovali. Podobně svěřujeme nyní z hlubokého soucitu s jejich osudem i je nejsvětějšímu srdci Ježíšovu zcela jedinečným způsobem a Jemu je zasvěcujeme, jak dalece jsme toho schopni.
115
Tak zasvěcení všem, kteří budou jednat podle Naší rady, získá velké požehnání. Kdo totiž Krista již zná a miluje, brzy zjistí, že tento akt oslavy a oddanosti má za následek prohloubení víry a lásky. Navíc ještě ti, kteří Krista sice znají, ale jeho přikázání a Zákona nedbají, zanítí svou lásku z božského srdce. Pro ještě víc politováníhodně oběti slepé zášti chceme prosit jednomyslně o pomoc z nebe: kéž Ježíš Kristus, jehož moci z titulu práva podléhají, vládne brzy skutečně i nad nimi! Nikoli až v životě příštím, kdy jeho vůle se naplní záchranou jedněch a potrestáním druhých na všech lidech jako celku, nýbrž ještě v tomto pozemském čase ať je povolá k víře a probudí k lásce. Kéž jsou brzy schopni těmito ctnostmi Boha tak ctít, jak náleží, a tím dospět do věčné blaženosti.
116
I jednotlivým státům přinese takový zásvětný akt spolehlivou naději na lepší časy; dokáže dokonce obnovit a zpevnit ty svazky, které lidské společenství jež podle přirozenosti spojuje s Bohem. Dnes to došlo již tak daleko, že stát i Církev jsou odloučeny jakoby dělící hradbou. Ústava a správa státu pohrdá posvěcenou autoritou božského práva, aby se zabránilo jakémukoli vlivu náboženství na veřejný život. V konečném výsledku je zamýšleno naprosté vykořenění apoštolské víry a - kdyby to bylo vůbec možné - odstranění Boha samotného ze světa. Můžeme se v konfrontaci s takovou pyšnou opovážlivostí divit, že většina lidstva se zaplétá do démonického zmatení a je tak štvána příboji bouřlivých zvratů, že úzkost a strach před hrozícím nebezpečím sužuje všechna lidská srdce? Nejmohutnější pilíře veřejného blaha se musí rozkmitat, jestliže se bude pohrdat náboženstvím. Buřiče však přenechal Bůh spravedlivému a zaslouženému trestu jejich vášním, takže budou otročit svým pudům a svou neukojitelnou chamtivostí sami sebe zničí.
Odtud pramení všechny nesčetné neřády a dlouhodobá soužení, která Nás přímo nutí, abychom se dožadovali pomoci Toho, jenž jediný má moc, aby je zvládl. Kdo by toho byl schopen, ne-li Ježíš Kristus, Jednorozený Boží Syn? *Neboť není dáno lidem žádné jméno pod nebem, v němž bychom mohli být zachráněni* (Sk 4, 12).
117
U Něho tedy musíme hledat zastání, protože On je Cesta, Pravda i Život. Člověk zbloudil; pochopitelně se musí vrátit na správnou cestu; duch se octl v moci temnoty a proto musí být temnota rozehnána mocí pravdy; vládne smrt a proto je příkazem dne přidržet se života. Pak bude konečně možné uzdravit mnohé rány, právo nabude znovu svou původní sílu, potom se navrátí vzácné poklady pokoje a míru, ruce upustí meče a zbraně, jestliže všichni uznají Kristovu

vládu a budou jí poslušni, když *každý jazyk vyzná, že Ježíš Kristus je **PÁN** ve slávě Boha Otce* (Filip. 2, 11).

118

Když Církev ve svém ranném období trpěla pod jhem císařů, zjevil se mladému římskému císaři kříž na nebi; bylo to zaslíbení a současně příčina brzkého skvělého vítězství. Dnes je před Našima očima další božský symbol jako znamení, zaslibující štěstí: nejsvětější srdce Ježíšovo, povýšené na kříži, v nádherné záři paprsků ohnivého věnce. **Od něho je nutno očekávat a vyprošovat záchranu lidstva.**

Na závěr chceme jmenovat ještě jiný, sice čistě osobní, ale pozoruhodný a pádný důvod, který Nám byl rovněž pohnutkou rozhodnutí pro tento zásvětný akt: Bůh, původce veškerého dobra, Nás před nedávnem uzdravil z těžké choroby. Abychom i veřejně oznámili Naši vděčnost za tuto velkou milost, chceme rozmnožit projevy úcty a vděčnosti k srdci Ježíšovu.

Přikazujeme proto, aby 9., 10. a 11. června tohoto roku byla slavena v kostele každého místa i v hlavních kostelech měst tato zbožnost: o každém z těchto dnů v návaznosti na běžné liturgické přímluvy modlit se Námi schválenou litanii k srdci Ježíšovu; poslední z uvedených dnů se modlit zásvětnou modlitbu, kterou vám, ctihodní bratři, současně s touto encyklikou posíláme. Jako zálohu na božské milosti a jako projev Naší zvláštní blahovůle udílíme vám, klerikům i lidu svěřeným vaší starostlivosti z celého srdce v PÁNU apoštolské požehnání.

Dáno v Římě u svatého Petra, 25. května 1899, ve 22. roce Našeho pontifikátu

Lev XIII.

***

Zasvěcení lidstva

nejsvětějšímu srdci Ježíšovu

(původní text byl Piem XI. rozšířen)

119

Nejsladší Ježíši, Vykupiteli lidského pokolení, shlédni na nás, před oltářem tvým v nejhlubší pokoře klečící. Tvými jsme, tvými býti chceme; abychom však pevněji s tebou byli spojeni, hle, dnes každý z nás dobrovolně se zasvěcuje tvému nejsvětějšímu Srdci.

Tebe sice mnozí nikdy nepoznali; tebe, pohrdajíce tvými přikázáními, mnozí zavrhli. Smiluj se nad těmi i oněmi, nejdobrotivější Ježíši; mocně přiviň všecky k svatému Srdci svému.

Kraluj, Pane, netoliko věřícím, kteří se od tebe nikdy neodchýlili, nýbrž i marnotratným synům, kteří tebe opustili; učiň, ať se brzy navrátí do domu otcovského, aby nezhynuli nouzí a hladem. Kraluj těm, které blud oklamal nebo rozkol odloučil; přiveď je do přístavu pravdy a k jednotě víry, aby byl brzy jeden ovčinec a jeden pastýř. Kraluj všem těm, kteří ve tmách pohanství anebo Islamu trvají, a rač je přivésti do světla a království svého.

Shlédni též milosrdnýma očima na syny toho národa, který tak dlouho byl vyvoleným lidem; a krev, kterou jednou na sebe volali, kéž se i jim stane zdrojem spásy a života.

Dejž, ó Pane, církvi své jistotu a bezpečnou svobodu ; dejž všem národům pokoj a pořádek; učiň, aby ze všech zemských končin zaznával jeden hlas: Budiž chvála božskému Srdci, skrze něž jsme nabyli blaha; jemu budiž sláva a čest na věky! Amen

SLEZSKÉ LISTY.

Redakce, administrace a expedice nachází se **nádražní silnice č. 305** v Místku.

Prostonárodní časopis politicko-zábavně-poučný.

Vychází každou sobotu.

Předplací se čtvrtletně 1 koruna, poštou 1 koruna 30 haléřů.

Jednotlivá čísla po 10 haléřích.

Inseráty se přijímají a levně účtují.

Rukopisy se nevrácí.

Nefrankované listy se nepřijímají.

Číslo 21. | V Místku, 17. listopadu 1900. | **Ročník I.**

Papežská encyklika o Ježíši Kristu Spasiteli.

Ctihodným bratřím, patriarchům, primatům, arcibiskupům, biskupům a všem ordinariim, kteří s apoštolskou Stolicí v míru a pospolitosti jsou.

Papež Lev XIII.

Ctihodní bratří!

Apoštolský pozdrav a požehnání!

Jakkoliv pohlížejíce do budoucna, nemůžeme se obav ubrániti, ježto je zde mnoho závažných příčin k obavám těm, poněvadž veřejný i soukromý život vykazuje povážlivých trhlin, přece zdá se, že odcházející století přineslo nám s milostí Boží něco naděje a upokojení. Nikdo nesmí popírati, že obnovení tužeb po statcích duševních, obživení víry a zbožnosti nemá žádného významu pro všeobecné blaho. A právě v poslední době se ukazuje u mnohých, že tyto ctnosti u nich sesílily. Ačkoliv svět lákal svými vnadidly a působil zbožnosti tolik překážek, přece valily se celé proudy ku hrobům apoštolů, domácí i cizí dávali veřejně víru svou na jevo, přisvojovali si církví nabízené prostředky spásy. A kdo by nebyl dojat všeobecnou a neobyčejně viditelnou zbožností ku Spasiteli, kterak se objevila v celém lidstvu? Připomíná nám časy prvních křesťanů tato vřelá zbožnost tisíců a tisíců, kteří svorné mysli od východu a západu jméno Ježíš oslavují. Kéž by toto vzplanutí zděděné od otců víry přivodilo všeobecný mocný žár, aby příklad mnohých přivábil všecky. Co jest nám dnes nutnější a potřebnější, než aby znovu oživen byl základ křesťanských ctností ve všech státech? V tom jest hlavní zlo, že tak mnozí všemu napomínání k této obnově sluch svůj uzavírají. A přece, kdyby znali dar Boží, poznali by, že není větší bídy, než odpadnouti od Spasitele a odhodit křesťanské mravy a zvyky, a jistě by se vzchopili a hleděli rychlým návratem od jisté zkázy se zachrániti. Úlohou církve pak jest říši Syna Božího zde na zemi chrániti, rozšiřovati, lid nabádati, aby účastenstvím prostředků božské milosti spasen byl. V tom se vyčerpává všecka moc, účel a poslání církve. Doufáme, že jsme po celém trvání našeho obtížného pontifikátu po tomto cíli kráčeli. Vaším pak zvykem, ctihodní bratří, jest, že s Námi jednomyslně cítíte a jednáte. My oba musíme dle poměrů hlavně za trvání svatého roku, poznání Ježíše Krista a lásky k Němu poučováním a napomínáním vždy více šířiti, aby hlas náš slyšán byl. Nemáme na mysli jen ty, kteří sami ochotně víru Kristovu přijímají, ale spíše ony nešťastníky, kteří jméno křesťana sice nosí, ale bez víry a lásky křesťanské žijí. Těch jest nám nejvíce líto, ty bychom velice rádi přivedli k poznání, kam nutně zabřednou, pakli se neobrátí.

Ježíše Krista nikterakž neznati jest veliké neštěstí, jen když při tom není nevděčnosti neb zarputilosti. Jeho však po seznání zavrhnouti neb naň zapomenouti, je takovou neřestí, že ji máme u lidí za nemožnou. Kristus je základ a původ všeho dobra, bez něho nemohlo pokolení lidské býti spaseno a bez něho nemůže lidstvo býti také zachováno. V nikom jiném není spásy. Není lidem na zemi dáno jiného jména, v kterém by spasení došli. (Skutkové ap. 4, 12.) Zdaliž pak nám nedokazuje život národů, kteří Krista neznají, kterak u nich jsou mravy pokleslé a kam dospějí? Přečtěme si u sv. Pavla (k Řím. 1.), jak líčí jejich zaslepenost duševní, zkaženost, neuvěřitelnou pověru, prostopášnost, a jistě pocítíme útrpnost a zároveň ošklivost. O čem zde hovoříme, jest známo, ale málo se o tom uvažuje. Mnohý by nebyl tak domýšlivý aneb lenivý, kdyby častěji uvažoval o dobrodiních od Boha obdržených, z jakého stavu Kristus lidstvo pozvednul a kterak je povýšil. Nebeského dědictví zbaveno a do vyhnanství zahnáno kráčelo lidstvo po tolika staletí záhubě vstříc, tonulo v neřestech až konečně Kristus Pán z nebes jako vysvoboditel přišel. Bůh Jej hned na počátku přislíbil, že potře hlavu „hada“, na Jeho příchod toužebně čekala všecka pokolení. A když přišla plnost času, kdy slib Boží splněn býti měl, učinil Syn Boží, stav se člověkem, svou krví uražené velebnosti Otce přebohaté zadostučinění a vykoupil tak vysokým výkupným celé pokolení lidské. „Ne zlatem nebo stříbrem jste vykoupeni, nýbrž drahocennou krví neposkvrněného beránka.“ (1. Petri 18–19.) Tím způsobem znovu si všecky lidi jako majetek výkupem tímto osvojil, ač jest jako Stvořitel všech Pánem nade všemi. „Nepatříte sami sobě, jste velikým výkupem vykoupeni.“ (I. Kor. 6, 19, 20.) Tak jest od Boha Kristem vše obnoveno. Jakmile Kristus dlužní úpis, který proti nám svědčil, roztrhl a na kříž přibil, ustoupil hněv nebes, pouta otroctví ke hříchu byla zlomena, láska Boží znovu vydobyta, milost vrácena, brána nebes otevřena a právo k příchodu k ní i prostředků k dosažení bylo všem poskytnuto. Tu opět člověk po dlouhém spánku procitl a poznal dlouho hledané světlo pravdy a vycítil, že jest k vyšším věcem stvořen, než jsou pomíjející a marnivé věci na zemi, po kterých dříve tak toužil, a že jest cílem pozemského života, že z Boha jsme a k Bohu se vrátíme. Na tomto základu obživla důstojnost člověka, srdce lidská byla nadchnuta k lásce ku všem. Právo a povinnost staly se dokonalými, byly znovu obnoveny a povstaly ctnosti, o kterých staří pohané ani nesnili. Myšlénky, skutky a mravy braly se jiným směrem a když poznání Spasitele se rozšířilo a proniklo státní ústrojí a starou nevědomost a neřesti potlačilo, tu nastal obrat, z kterého křesťanská vzdělanost národů povstala a celá tvářnost země se zušlechtila.

Uvážíme-li všecko to, ctihodní bratří, radujeme se a cítíme v sobě povinnost vděčnosti k Bohu. Uplynulo ovšem mnoho času od prvních dob křesťanství, to však nevadí, síla vykoupení je věčná a věčně nesmrtelné jsou jeho skutky. Dle úrady Boží spočívá v Ježíši Kristu spása jednotlivců a celku. Kteří ho opouštějí, sami se do zkázy vrhají a přispívají k tomu, že lidská společnost stává se nešťastnou. Jakmile se pravda zamítá, šíří se tma a mysli lidské zabírají se zcela zvrácenými bludy. Jakou naději na spásu mají ti, kteří opouštějí zdroj života? „Kristus jediný jest cesta, pravda a život“, (Jan 14, 6), tak že tomu, kdo jím opovrhuje, tyto tři zásady spásy se ztrácejí. (Pokračování.)

Zprávy politické.

V Čechách. Mladočeši hájí svou posici ve znamení obstrukce, aby neztratili mandáty a pouze jednotlivci, jako Engel, Pacák vyslovují se pro politiku volné ruky. Tři strany křesťanské: křesťansko-socialní, katolická a křesťansko-lidová postavily na některých místech kandidáty. Kandidují: dr. Horský, kaplan Dlouhý-Pokorný atd.

Bosenská dráha. Mnoho vyjednávání stála už bosenská dráha, která se má stavěti k Soluni a přivodit také spojení Splitu s tratí brodsko-sarajevskou. Dráhu k Soluni Maďaři by už povolili, ale všemožně se brání spojení Splitu.

Na hranicích černohorských došlo ku srážce mezi rakouskou hlídkou a Černohorci. Někteří Hercegovci chodili do lesa za hranicemi černohorskými a pravili, že les ten patří jim. Černohorci však je odtud vypudili a se zbraní v ruce překročili rakouské hranice. Stráž je zastavila a tím došlo ke krvavé srážce.

Na Rusi silně se agituje proti nynější obchodní smlouvě s Německem. Smlouvě se vytýká, že ruskému jihu je vývoz do Německa téměř zamezen; za to však dopouští beze cla vývoz krmiva a hnojiva, ne však vývoz dobytka,

Ve Francii byla dne 11. listopadu uzavřena světová výstava pařížská. — Ministerstvo má hlavní starost o posilnění militarismu. Předseda min. Waldeck-Rousseau jel až do Toulonu položit základní kámen ku kasárnám.

SLEZSKÉ LISTY.

Redakce, administrace a expedice nachází se **nádražní silnice č. 305** v Místku.

Prostonárodní časopis politicko-zábavně-poučný.
Vychází každou sobotu.
Předplací se čtvrtletně 1 koruna, poštou 1 koruna 30 haléřů.
Jednotlivá čísla po 10 haléřích.

Inseráty se přijímají a levně účtují.
Rukopisy se nevrácí.
Nefrankované listy se nepřijímají.

Číslo 22. | V Místku, 24. listopadu 1900. | **Ročník I.**

Papežská encyklika o Ježíši Kristu Spasiteli.

(Pokračování.)

Nyní třeba rozmlouvati, že sama věc napomíná vytrvale, co také v největším přepychu smrtelných statků v sobě každý uvnitř myslí, že není ničeho kromě Boha, v čem by vůle lidská úplně a v každé příčině mohla spočívati? Vůbec cílem člověka Bůh: a každý tento věk, který trvá na zemi, má nejpravději podobnost a obraz jakéhosi cestování. Avšak Kristus jest nám cestou, poněvadž z toho smrtelného běhu, tak zvláště namáhavého a srázného, k nejvyššímu a poslednímu z dobra, k Bohu, nikterak nemůžeme přijíti, nežli za rádcovství a vůdcovství Kristova. „Nikdo nepřichází k Otci, leč mnou“. (Jan XIV, 6). Jakým způsobem jenom jím? Totiž hlavně a nejvíce pouze jeho milostí: která by byla v nás prázdná, kdyby se zanedbávalo jeho nařízení a zákonů. A to ovšem státi se musilo nabytím spásy Ježíše Krista, zákona svého sám zanechal jako strážce a opatrovatele pokolení lidského, za jehož vlády totiž obrátivše se od špatného života, k Bohu svému lidé by bezpečně spěchali. „Jdouce učte všecky národy .... učíce je zachovávati, cokoli jsem přikázal vám“. (Mat. XXVIII, 19–20). „Přikázání má zachovávejte.“ (Jan XIV, 15). A z toho rozuměti se má, že to jest ve vyznání křesťanském zvláštní a úplně potřebno, jeviti se učelivým ku přikázáním Ježíše Krista a jemu jako Pánu a Králi nejvyššímu závazně a povinně úplně se podvoliti. Veliká věc, a kolik často práce a rázné snahy a vytrvalosti žádá. Jakkoli tedy dobrodiním Spasitelovým byla napravena lidská přirozenost, zbyla přece v každém nás, jako nějaká choroba, chabost a chybovačnost. Různé touhy člověka ženou tam i onam, léčky věcí zevnějších snadno nabádají ducha, aby následoval, co se mu líbí, ne co Kristem jest přikázáno. Avšak přece proti touze a všemi silami jest odporovati vášním v poslušnosti Kristově; které, neposlouchají-li rozumu, vládnou, a celého člověka vyrvaného Kristu si činí otrokem. „Lidé porušené mysli, zavržení ve víře nezpůsobí, aby nesloužili . . ., slouží totiž trojí vášni, buď rozkoši, buď významnosti nebo divadlu.“ (Sv. Aug., De vera rel., 37.) A v takovém zápase tak každý má býti nadšen, aby měl za to, že mu jest podstoupiti obtíže a nesnáze k vůli Kristu. Obtížno jest zapuzovati, co tak velice láká a těší: tvrdo a kruto jest opovrhovati tím, co se považuje za dobro tělesné i štěstí, pro vůli a vládu Krista Pána: avšak vůbec křesťanu jest třeba býti trpělivým a statečným ve snášení, chce-li křesťansky tráviti to, co dáno jest životu. Zdali jsme zapomněli, čí těla a čí hlavy jsme údové? S předsevzatou sobě radostí snesl kříž, kde nám předepsal, abychom sebe sami zapírali. Od toho však smýšlení ducha, jak jsme řekli, závisí sama důstojnost lidské přirozenosti. Co zajisté moudrost starých lépe viděla, poroučeli sobě a působili, aby nižší část ducha poslouchala vyšší, není nikterak ponížením zlomené vůle, nýbrž spíše jakási vznešená ctnost, shodující se podivuhodně s rozumem, zvláště člověka důstojná. — Ostatně mnoho snášeti a trpěti jest povolání lidské. Života bolesti prostého a vší blažeností naplněného člověk si nemůže vytvořiti více nežli ničiti úradky svého božského zakladatele, který chtěl, aby následky staré viny trvaly stále. Je tedy záhodno, aby se neočekával na zemi konec bolesti, nýbrž posílil duch ke snášení bolu, kterým se zajisté vzděláváme k jisté naději největšího dobra. Ani zajisté bohatství nebo životu jemnějšímu ani poctám nebo moci, nýbrž trpělivosti a slzám, snaze po spravedlnosti a čistému srdci Bůh určil v nebi věčnou blaženost.

Odtud snadno vysvítá, čeho se mají nadíti konečně z bludu jejich a pýchy, kdo povrhnuvše vládou Spasitelovou, v největší potupě všech věcí člověka umísťují a stanoví, že v každé příčině a ve všech věcech má vládnouti lidská přirozenost: ačkoli nemohou ani dojíti toho království, ale ani určiti, jaké jest. Království Ježíše Krista béře sílu i tvářnost od božské lásky: milovati svatě a řádně jest jeho základ a cíl. Z čehož vyplývá nezbytně zachovávati správné povinnosti, nic jinému z práva nebrati, lidské věci považovati za nižší nežli ony nebeské, lásce k Bohu dávati přednost přede vším. Avšak tato vláda člověka, buď zřejmě Krista zavrhujícího nebo se nestarajícího uznávati zcela, záleží na sebelásce, jsouc prosta lásky, neznala zbožnosti. Jest dovoleno, aby vládl člověk Ježíšem Kristem: avšak tou smlouvou, kterou jedině může, aby především sloužil Bohu a od jeho zákona žádal zbožné pravidlo a kázeň života.

Zákonem však Kristovým nazýváme nejen přirozená přikázání mravní neb ta, která přijali staří z božského původu, která ovšem Ježíš Kristus všecka provedl a k nejvyššímu stupni přivedl, poroučeje, vysvětluje a ustanovuje: nýbrž také jeho ostatní nauku a všecky věci jím zejména ustanovené. A těch zajisté hlavou jest církev: neboť zdali se ony věci počítají jako ustanovená za vedení Kristova, které ne ona souhrnně objímá a obsahuje? Dále chtěl služebnictvu církve přeslavné, jim založené, svěřiti úřad sobě svěřený Otcem. Když tedy s jedné strany přenesl na ni všechny pomůcky lidské spásy, s druhé nejpřísněji nařídil, aby se jí a jemu samému lidé úplně podrobili a jí pilně a ve všem životě následovali jako vůdkyně: „Kdo vás slyší, mne slyší, a kdo vámi pohrdá, mnou pohrdá.“ (Luk. X., 16.) Pročež vůbec od církve žádánu mající býti zákon jest: proto cestou člověka jest Kristus, cestou je též církev, onen sám sebou a přirozeností svou, tato svěřeným úřadem a přijetím moci. Proto kdokoli by chtěli dojíti spásy vzdáleni církve, klamou se bludnou cestou a nadarmo spěchají. (Pokrač.)

Zprávy politické.

Ve Vídni konala se ministerská rada, na níž mezi jiným podána zpráva o železničním „vyrovnání“ ministerské této rady, které súčastnil se též ministr dr. Rezek.

Zemský sněm haličský sejde se dnem 21. prosince t. r. Hlavním předmětem jednání bude předloha o vybírání 20 haléřů z každého hektolitru líhu k účelům zemským. Zákon má nabýti platnosti dnem 1. ledna 1901.

Ve Španělsku jest zatýkání a vyšetřování na denním pořádku. V Casabiance zabavilo četnictvo pušky, šavle a náboje, které náležely povstaleckému sboru Carrasquentovu.

50 studentů polských z polytechniky varšavské (Rusko) bylo zatčeno. Jsou v podezření, že měli účast nějakou na politických protiruských agitacích. Rektor ústavu podal žádost za propuštěnou ze služby.

Čína. Dle vojenských opatření, která Waldersee jako vrchní velitel činí, nelze si mysliti, že by tak brzo mohla býti čínská válka skoncována. Waldersee zahrnuje vždy nové a nové krajiny v rozsah svých vojenských podniků, místo aby se co nejvíce obmezil a tak umožnil návrat dvora a čínské vlády do Pekingu a jim ponechal, aby samy zjednaly pokoj a pořádek. — Rusko trvá pouze na ochraně svých prospěchů, hlavně v Mandžursku, nemůže však dopustit, aby někdo zasahoval svým vlivem na sever od Hoangha. Tento veletok jest hranicí ruského vlivu v Číně. Rusko odvolalo sice část branné moci, ale sesílilo tam za to své loďstvo.

Válka v jižní Africe. Boerové mají ve své moci Ficksburg a jeho celé okolí, a prohlásili, že se nevzdají ani tenkráte, kdyby president Stein a velitel Dewett byli zajati. Střeliva a potravin mají dosti. — Anglický vlak s vojenskými zásobami, jedoucí z Kimberley do Boshofu, byl Boery asi 9 mil od Kimberley zajat — bez jediného výstřelu! Boerové pak vyhodili parostroj do povětří.

SLEZSKÉ LISTY.

Redakce, administrace a expedice nachází se **nádražní silnice č. 305** v Místku.

Prostonárodní časopis politicko-zábavně-poučný.
Vychází každou sobotu.
Předplací se čtvrtletně 1 koruna, poštou 1 koruna 30 haléřů.
Jednotlivá čísla po 10 haléřích.

Inseráty se přijímají a levně účtují.
Rukopisy se nevrácí.
Nefrankované listy se nepřijímají.

Číslo 23. | V Místku, 1. prosince 1900. | **Ročník I.**

Papežská encyklika o Ježíši Kristu Spasiteli.

(Pokračování.)

A ta jest příčina lidí soukromých jako říší: tato vede nezbytně sama k výsledkům záhubným, zabočí-li s cesty. Stvořitel a Vykupitel lidské přirozenosti, Syn Boží, králem a Pánem jest všehomíra, má nejvyšší moc nad lidmi jak jednotlivými, tak sdruženými. „Dal mu moc a čest a království: a všichni národové, kmeny a jazyky jemu budou sloužiti.“ (Dan. VII., 14.) „Já však jsem ustanoven králem od něho ... Dám tobě národy jako dědictví tvé a v majetek tvůj konce země.“ (Ps. II.) Má tedy ve spolužití lidském a společnosti platnosť zákon Kristův, tak aby byl vůdcem a učitelem nejen soukromého, nýbrž i veřejného života. Poněvadž tak jest nařízeno a ustanoveno božsky, nemůže nikdo ani beztrestně odporovati, pročež špatně se poslouží říši, kdekoli zařízení křesťanská nemají místa takového, jaké míti mají. Po odklízení Ježíše ničí se lidský rozum, byv zbaven největší ochrany a světla: tehdy snadno se zatemňuje vědomí v příčině, kterážto příčina za vedení Boha zplodila všeobecnou společnost, která v tom hlavně záleží, aby připojením pomocnice spojené civilní došli občané přirozeného dobra, nýbrž dále hlavně toho, co nad přírodu jest, shodného s nejdokonalejším a ustavičným dobrem. Se zaměstnanými myslemi rozporem věcí postupují cestou neschůdnou, jak kteří poslouchají, tak kteří vládnou: není totiž, čeho by bezpečně následovali a v čem by stáli.

Jak nešťastno a nebezpečno jest odbočiti se od cesty, tak nejpodobněji opustiti pravdu. První však a absolutní a podstatná pravda jest Kristus jako slovo Boží, téže podstaty a spolu věčné s Otcem, jedině sám i Otec. „Já jsem cesta a pravda“. Pročež hledá-li se pravdy, nechť se poslouchá především Ježíše Krista a v jeho učitelství nechť bezpečně odpočívá lidský rozum, poněvadž slovem Kristovým mluví sama pravda. Jsou nesčetná pokolení, v nichž schopnost lidských vloh jako nejúrodnějším a to vlastním poli kráčejíc a pozorujíc volně by vycházela, a to nejen za svolení, nýbrž dokonce na žádost přirozenosti. Toto bezpráví jest proti přirozenosti, že nechce býti mysl obmezována hranicemi svými a že po zavržení povinné skromnosti se opovrhuje autoritou Krista učícího. Ono učení, na němž závisí spása nás všech, v pravdě od Boha jest a z věcí nejbožštějších: ani moudrost jakéhokoli člověka ho nevytvořila, nýbrž Syn Boží od samého Otce svého celé čerpal a přijal i nařídil: „Slova, která jsi mně dal, jsem jim“. (Jan XVII., 8.) Proto více věcí nezbytně obsahuje, ne které odporují rozumu, to se nemůže nižádným způsobem státi, avšak jichž výsosti nemůže myšlénkou dostoupiti, ne více než pochopiti Boha, jakým jest. Avšak jestliže tak mnoho věcí existuje tajných a přírodou samou vytvořených, kterých nemůže vysvětliti lidská schopnost, o nichž však nikdo rozumný neodvážil se pochybovati, budou užívati svobody nesprávně, kdo nesnášejí toho, co jest daleko nad veškeru přírodu, čeho pochopiti nelze, jaké jest. Nechtíti dogmat tam zavádí, že nechce žádného křesťanského náboženství. Dále uvažující mysl pokorně a povinně k poslušnosti Kristově, až tam, aby jeho pokynem a vládou jata držena byla: „V zajetí uvádějíce veškeren rozum k poslušností Kristově.“ (II. Kor. X., 5.) Také zajisté poslušnost jest, které chce Kristus, aby mu byla udělována; a právem chce, neboť jest Bůh, protož jako jeden má nejvyšší vládu vůle v člověku, tak také rozumu. Slouže však rozumem Kristu Pánu, nikterak nejedná člověk otrocky, nýbrž nejvíce souhlavně jak s rozumem, tak s rodnou svojí významností. Neboť vůlí svoluje k vládě ne leckterého člověka, nýbrž původce svého a knížete všech lidí, Boha, kterému je podroben zákonem přirozeným: a netrpí, aby byl obmezován smýšlením lidského ducha, nýbrž věčnou a nezměnitelnou pravdou. Tak i přirozeného dobra mysli a svobody zároveň dosahuje. Pravda zajisté, která pochází od učitelského úřadu Kristova, na jevo dává, jaká jest v sobě a jakého významu: kterýmžto poznáním člověk obrněn, jestliže člověk uposlechne pravdy, nepodrobí se věcem, nýbrž věci jemu, a ne rozum vášni, nýbrž vášeň rozumu: a odvrhna nejhorší otroctví hříchu a omylu, nabude nejlepší svobody: „Poznate pravdu a pravda osvobodí vás.“ (Jan XIII., 32.) Je tedy zjevno, že ti, jichž mysl se příčí vládě Kristově, tvrdošíjnou vůlí pro Boha spěchají. Vymanivše se však z moci Boží, nebudou proto volnějšími, upadnou v nějakou moc lidskou; vyvolí si zajisté, jak se stává, aby ho poslouchali, kterého by následovali jako učitele. Kromě toho nutí svého ducha vyobcovaného z účasti božských věcí do nižšího oboru vědy, a také k tomu, co rozumem, postupují méně schopni ku pokroku. Neboť v přirozenosti věcí jest nemálo bodů, k jichž pochopení a vysvětlení božské učení nemálo přispívá. A ne zřídka trestá Bůh takovou pýchu, že takoví lidé nenaleznou pravdy, aby právě v tom nalezli trest, v čem hřeší. Z obou příčin se může viděti, jak velice mnoho velenadaných a veleznalých učenců při zkoumání přírody nesrovnalosti tvoří, které jsou horší nežli nejhorší omyl.

(Dokončení.)

Zprávy politické.

Z Vídně, dne 28. listopadu. Císař odjel dnes do Pešti, kdež prodlí až do počátku prosince.

Zemské sněmy. Den svolání není ještě ustanoven. Oznamuje se, že sejdou se dne 17. prosince, některé již mezi 10. a 15.

Jmenování nových kardinálů. Jak se oznamuje z Říma, žádala rakouská vláda, aby arcibiskup pražský, sv. p. Skrbenský, jmenován byl kardinálem. Papež prý žádost tuto zamítl s odůvodněním, že arcibiskup pražský jest ještě mladý. Kardinály jmenováni budou 2 biskupové američtí.

Cislajtanský rozpočet na rok 1901 vykazovati bude značné škrty. Politik udává snížení rozpočtu ministerstva financí na 45 mil. K, min. kultu a vyučování na 5 mil. K. Nejvíce škrtů padlo na položky týkající se dotací podpor a zřízení českých ústavů.

Otázka bosenských drah, v níž Körber ustoupil Széllovi, přenesena bude do příští říšské rady vídeňské. Dne 18. t. m. podána obecnímu zastupitelstvu města Splitu zpráva o výsledku deputace, která ve Vídni vyjednávala o stavbu dráhy na Split. Vláda vídeňská příkře odsouzena a navržena resoluce, jíž vyzývá se všech 11 dalmatských poslanců říšských, kteří budou zvoleni, aby postavili se do příkré opposice proti každé vládě, dokud nebude vystavena aspoň trať ze Splitu do Arzana a Bugojna. Bude svolán tábor lidu z celé Dalmacie, na němž pojednáno bude o soustavném ničení země.

Říšský sněm německý jest v činské debatě. Posl. Dziembovski vytýkal, že Německo, činíc nárok na pohostinství v Číně, doma vypovídá Dány a v Prusku trpí boxerství. Soc. demokr. Singer nazval politiku Německa politikou lupičskou, ideálem Bülowovým jest Attila II. Politika německá rozplamеňuje šovinism, nedbá práv lidu a ukládá mu nesnesitelná břemena.

Bulharsko. Ve Středci policejní prefekt odhalil rozvětvené lupičské sdružení, jehož členy jsou vysoký policejní úředník, sedm důstojníků četnických a všechna tajná policie bulharská. Rota čítá 200 členů a páchala krádeže po celém Bulharsku.

Ve Francii dlí nyní president Krüger, jenž se tam těší zvláštní pozornosti. Před budovou „Hotel Scribe“, kde president bydlí, kupily se zástupy a projevovaly hlučně sympathie Krügrovi a Burům, policie dav rozháněla. President Krüger měl poradu s Drem. Leydsem a svými ministry. Soukromých návštěv nepřijal. V pondělí odjede do Bruselu a po dvou dnech do Haagu, pak do Berlína.

SLEZSKÉ LISTY.

Redakce, administrace a expedice nachází se **nádražní silnice č. 305** v Místku.

Prostonárodní časopis politicko-zábavně-poučný.
Vychází každou sobotu.
Předplací se čtvrtletně 1 koruna, poštou 1 koruna 30 haléřů.
Jednotlivá čísla po 10 haléřích.

Inseráty se přijímají a levně účtují.
Rukopisy se nevrácí.
Nefrankované listy se nepřijímají.

Číslo 24. | V Místku, 8. prosince 1900. | **Ročník I.**

Papežská encyklika o Ježíši Kristu Spasiteli.

(Dokončení).

Tak tedy jest jisto, že v křesťanském životě zcela a úplně musí býti ponechána božská autorita. Jestliže při podrobení rozumu autoritě ona nerozumná pýcha, která tak mocně v nás působí, cítí se odvrácena a porušena, tedy je to o důkaz více, že křesťan potřebuje nejen velkého opanování vůle, nýbrž rovněž takového pěstění rozumu. To nechť oni považí, kteří v křesťanském náboženství pravidlo myšlení a jednání postavují a ku platnosti přivésti snaží, jejichž předpisy co nejvíce možno jsou roztažitelny a vůči lidské přirozenosti shovívavější a od nás žádné nebo malé námahy žádají. Tito lidé neznají dostatečně podstaty křesťanské víry a její zařízení; neznamenají, že nám všude „kříž“ před oči stoupá jako předobraz života a vždy trvající prapor pro všecky ty, kteří Krista nejen dle jména, nýbrž skutečně a v pravdě následovati chtějí.

Podstatný život přichází pouze od Boha. Všecky ostatní tvory jsou účastny života, ne život sám. Ode vší věčnosti však a dle své přirozenosti jest Kristus „životem“, jak jest pravda, poněvadž jest Bůh od Boha. Od něho jako od poslední a nejvznešenější zásady rozlévá se všechen život po světě a bude se vždy rozlévati; cokoli jest, jest skrze něho, cokoli žije, žije skrze něho, poněvadž „Slovem všecko učiněno jest, a bez něho nebylo by učiněno, co bylo učiněno“. To má platnost o životě přírody; než daleko lepší a daleko vyšší život jsme uvedli nahoře, vykupitelským dílem založený „život milosti“, jehož šťastný výsledek jest „život oslavy“, na který vždycky myšlénky a jednání jest vztahovati. V tom záleží celá podstata křesťanských nauk a zákonů, že „hříchu odumřevše, žijeme spravedlnosti“ (I. Petr. 2, 24), to jest ctnosti a svatosti, v níž mravní život ve spojení s docela nepochybnou nadějí na věčnou blaženost záleží. Než v pravdě, vlastně a ke spáse působivě přichází spravedlnost ve skutek křesťanskou věrou: „Spravedlivý žije z víry“ (Gal. III., 11). „Bez víry jest nemožno líbiti se Bohu“ (Žid. XI, 6). Tak je tedy původce, otec a živitel víry, Ježíš Kristus sám, který v nás mravní život udržuje a zachovává a to výborně prostřednictvím církve; neboť tento podle nejdobrotivějšího a nejmoudřejšího úradku svěřuje prostředky, které mají za následek život dotčený, chrání ho. Tvůrčí a udržující síla ctností působící bývá ničena, bývá-li oddělena mravouka od božské víry, a oni, kteří pouhý rozum chtěli učiniti učitelkou mravnosti, olupují člověka o jeho nejvyšší důstojnost a vyhazují jej z nadpřirozeného života k jeho největší záhubě do pouze přirozeného. Ne jakoby člověk přirozená přikázání mohl poznati a prováděti; nechť však všecky poznává a za svého celého života pozoruje, beze všeho omylu, co bez pomoci milosti Boží nemůže, pohřešuje víry, nadál by se přece nadarmo věčné blaženosti: „Kdo nezůstane ve mně, bude vyvržen jako větev révová a uschne. A sebere a vhodí se do ohně a shoří“. (Jan XV, 6). „Kdo nevěří, bude zavržen“. (Mar. XVI, 6). — Konečně máme mnoho důkazů na zřeteli, jaké ceny jest mravnost bez víry a jaké nese ovoce. Kterak si vysvětlíme, že přes všechny snahy povznésti blahobyt, státy neustále hynou? Namítá se, že občanská společnost prospívá a cíle svého vlastním úsilím dosáhne. Proto se všecko spravuje a ovládá po světsku, takže ve státním zřízení všecky stopy křesťanského náboženství jsou zničeny. Jestliže nestává božské zásady rozdílu zlého a dobrého, tu nutně pohřešují zákony vší váhy a spravedlnost hyne, všecky svazky společnosti se trhají. Jestliže se ničí naděje na nesmrtelnost, tu roste touha a hlad po věcech vezdejších, a každý hledí jich tolik urvati jak může. Z toho roste nenávist, zášť, podvratné zločiny, revoluce. Z venku není klidu, uvnitř žádné jistoty, celá veřejnost jest nespravedlností poskvrněna. Při tomto zápasu náruživostí nutno jest se obávati rozkladu, anebo hledati spasných postředků. Zlosyny nutno držeti na uzdě, na lid musí se působiti mravným zákonodárstvím, všecky lidi od nepravostí odrážeti jest zapotřebí. Z vyššího stanoviska musí náprava národů býti započata, vyšší moc než lidská musí zde na pomoc přispěti, která sahá každému až do vnitř svědomí, která každého volá k svědomitému plnění povinností, a to jest táž moc, která již jednou svět spasila. Pryč se všemi překážkami, ať ve státech obživne a sesílí duch Kristův, a stát bude uzdraven. Zápas nižších proti vyšším ustane a společná práva obou stran budou uznána. Jestliže boháči budou poslouchati Krista, pak budou konati své povinnosti jako chuďásové, oni poznají, že chtějí-li se spasiti, nutně musejí konati vůči jiným skutky lásky, spravedinosti a sobě uloží střídmost. Kde křesťanský zákon vše urovnává a kde jeho působnosti nestaví se odpor, zachová se samo sebou od Boha ustanovený pořádek, a z toho vykvete všeobecný blahobyt. Všeobecné blaho žádá proto, aby všichni vrátili se k tomu, od něhož se nikdy neměli odloučiti, který jest cesta, pravda a život, nejen jednotlivci, ale celé společnosti lidské.

Kristus musí do společnosti lidské opět býti dosazen jako do svého majetku, a jeho život musí proniknouti všecky údy státu zákony, veřejná zřízení, školy, manželské svazy, rodiny domy boháčů a dílny chudých. Nezapomínejme, že od toho závisí všecka civilisace, která ne tak na statcích pozemských spočívá, jako spíše na ctnostech a křesťanských mravech.

Největší část lidí jest Kristu odcizena, ne tak ze zlomyslnosti, ale spíše z nevědomosti. Dnes mnozí studují svět a jeho dílny, ale Krista nestudují. Odkliďme nejdříve tuto nevědomost s poznáním pravdy, aby Kristus jako cizinec nebyl odstrkován. Zapřísaháme všecky křesťany celého světa, aby hleděli Krista blíže poznati. Kdo tak učiní, jistě pozná, že není spasitelnějšího než jeho zákony, nic více nadpřirozenějšího a božského než jeho učení. K tomu přispěje naše autorita, ctihodní bratří a horlivé působení duchovenstva.

Mějtež za svou hlavní povinnost, lidu vštěpovati dokonalý obraz a pojem Ježíše Krista, jeho lásku, dobrodiní a přikázání slovem i písmem dětem ve školách obecných a vyšších, lidu pak ve schůzích všudy a vždy, jakmile se příležitost naskytne. Lid slyší do syta o tak zvaných právech lidských, ať slyší také o právech Božích. Dobrou příležitost skytá nyní nově probuzená horlivost mnohých k Ježíši Kristu, kterou doufáme jakožto předzvěstí lepších časů blížícímu se novému století předati, Poněvadž tu jde o věci, kterých doufati můžeme jen od milosti Boží, hleďme spojenými modlitbami milosrdenství Boží pohnouti, aby Bůh nedal zahynouti těm, které vlastní drahou krví vykoupil. Nechť přelaskavě shlíží na nás, kteří mnoho hřešíme, ale také mnoho trpíme, nechť láskou pojme všecky národy, nechť pamatuje slov: „Až budu povyšen, pak všecky přitáhnu k sobě“. (Jan XII, 32).

Jakožto záruku Boží milosti a znamení naší otcovské blahovůle udílím Vám, ctihodní bratří, vašemu duchovenstvu a lidu v lásce Kristově apoštolské požehnání.

Dáno v Římě u sv. Petra 1. listop. 1900, v 23. roce našeho pontifikátu.

Papež Lev XIII.

Zprávy politické.

Český sněm. Jak vídeňský zpravodaj „Politiky“ sděluje, bude předvánoční zasedání sněmu českého zas velmi vzrušené. Čeští poslanci použijí debaty rozpočtové ke kritice vládních skutků a učiní prohlášení arcivévody Františka Ferdinanda ve příčině jeho sňatku předmětem rokování. Němci se chystají zase na nejvyššího maršálka knížete Lobkovice pro jeho stanovisko k subvenci německého divadla.